

Forstjel paa Forseelsens Bestaaffenhed, om Hjemsendelsen har været paa bestemt eller paa ubestemt Tid, og jeg tror i alle Tilfælde, at Forslaget, saaledes som det er formuleret af Udvalgets øvrige Medlemmer, ikke er ganske klart. Naar nu f. Ex. en Mand hjemsendes ved en Infanteribataillon efter sin første Udbannelse, og han igjen indkaldes til Leiren næste Aar, indkaldes han saa efterat have været hjemsendt paa bestemt eller paa ubestemt Tid? Jeg veed det ikke, man kan fortolke det paa den ene Maade, men man kan ogsaa fortolke det paa den anden Maade; thi det er ganske vist, at der ikke ved hans Hjemsendelse er sagt ham noget Bestemt om, til hvilken Dag Indkaldelse igjen vil finde Sted; men det er ligesaa vist, at han ved at studere Sørløvens Bestemmelser i de fleste Tilfælde kan regne sig til det omtrentlige Tidspunkt, da han vil blive indkaldt. Men endelig vil det Forhold kunne indtræde, at der sker Indkaldelse i Tilfælde af Krig, og saa skjønner jeg ikke, at der er nogenjomhelst Grund til at behandle en Mand, der indkaldes til at forsvare Fædrelandet, naar det er i Fare, og som ikke møder ved sin Afdeling; men uagtet Indkaldelsen udebliver fra denne i den bestemte Hensigt kunne at unddrage sig den ham paahvilende militære Tjeneste, paa en anden Maade, end den Mand bliver behandlet, der bliver borte i samme Hensigt fra en Fredsøvelse, som han i Forveien har faaet at vide, at han skulde komme ind til. For mig er det klart, at den Forsnævnte, endog saa i større Grad, maa betragtes som Rømningsmand end den Anden. Jeg tror, at man vilde kunne komme ud over Ulydeligheden ved det lille Ændringsforslag, jeg har opført under Nr. 49, idet man uden Støde kan udelade Ordet „midlertidig“ og forandre „Krigstjenesten“ til „Militærtjenesten“, hvorved det betegnes, at det baade er Tjenesten under Fredsforhold og Krig, under hvilken Rømnung kan begaas. Derved vil Rømningsforseelsen altsaa blive bestemt saaledes, at den begaas af hvilken som helst udstreven og uddannet Soldat, der er bleven hjemsendt eller har Orlov, men ikke møder ved Indkaldelsen i den Hensigt ganske at unddrage sig Tjenesten. Efter min Opfattelse kan og bør man ikke gjøre nogen bestemt Afskillelse imellem den midlertidige Hjemsendelse og Hjemsendelse paa bestemt Tid. Det er for at klare denne Tanke, jeg har stillet mit Ændringsforslag, og jeg tror, at det i flere Henseender er at anbefale fremfor det, der er stillet af Udvalgets øvrige Medlemmer, og det er af den Grund, jeg har tilladt mig at opføre det paa Ændringsforslagslisten. — Et andet Ændringsforslag, jeg har stillet, findes under Nr. 80; det staar som en Underændring til Udvalgets Forslag under Nr. 79 og er stillet til § 131. Udvalgets Ændringsforslag gaar ud paa, at Magt lovlig kan anvendes i de i Paragrafen nærmere anførte Tilfælde lige overfor ulydige

Undergivne, men at den, der har været i det Tilfælde at maatte anvende lovlig Magt, da har derom at afgive Melding, for at Sagen kan undersøges, og dersom det derved viser sig, at der af Overmanden er anvendt haardere Ævangsmidler, end til Diemedets Opnaaelse kunde anses nødvendigt, vil det da nærmere være at undersøge, om det er slet forsættligt eller uagtsomt. Mit Ændringsforslag gaar ud paa den Ændring, at der i Loven kun skal komme til at staa saaledes: „Den, der har været i noget af de i denne Paragraf omhandlede Tilfælde, bør derom afgive Melding, og hvis det er aabenbart, at der af Overmanden er anvendt haardere Ævangsmidler, end til Diemedets Opnaaelse kunde anses nødvendigt, bliver det at undersøge, om dette efter Omstændighederne bør regnes som forsættligt eller uagtsomt. Jeg skal tillade mig at gjøre opmærksom paa, at der i selve dette Ændringsforslag er en Trykfeil, idet Ordet „og“ er bortfaldet foran „hvis“. Hovedtanken, der ligger til Grund for dette Forslag, er den, at, naar man ser, hvad det er for Forhold, der tales om i Paragrafen, saa bliver det klart, at det er Omstændigheder, der kunne være af aldeles afgjørende Betydning for Krigsførelsen eller for et større Heles Vel, idet det, som der tales om, er om under Fægtning, i Havnø, under Oprør eller andre Omstændigheder, som udtæve Krigslydhedens strengeste Haandhævelse, at tvinge en ulydig Undergoven til ufortøvet at efterkomme Befalinger, som sigte til at forhindre eller standse Flugt, Oprør, Plyndring, Voldsomheder eller andre grove Forbrydelser, eller isørigt i yderste Nød og paatrængende Fare gives til at afvende Ulykke eller fremme Krigens Diemed. I saadant Tilfælde staaer en Befalingsmand lige overfor to Pligter: den ene Pligt er at hindre en Ulykke, som truer det Hele, at standse Oprør, at afvende Fare, der kan være skadelig for Krigens Diemed, og den anden Pligt, han har, er at gjøre det paa en saa lempelig Maade som mulig; men det, som der efter min Mening bør lægges Hovedvægten paa, er, at Mandens Hovedpligt er at frelse det Hele, at afvende Fare og fjerne Ulykker, som kunne true det Hele. Det er ganske vist, at han skal søge at gjøre det saa lempeligt som muligt, men jeg tror, det vilde være uheldigt at redigere Loven paa en saadan Maade, at det skulde se ud, som om man vilde lægge Hovedvægten paa, at den Paagjældende under saadanne Omstændigheder skulde undertastes en minutios Undersøgelse, om han havde anvendt lidt for strenge Midler eller ikke. Under saadanne Forhold gjælder det om ikke at binde den Paagjældende ved et utidigt Ansvar, men at lade det være saa aldeles klart, at, dersom han ikke kan undgaa at maatte træffe et Valg mellem Hensynet til de to Pligter, da skal han vælge at frelse det Hele, selv om han derved kommer til at forulempe den Enkelte. Det